

КРЫНОЧКА КРЫНОЧКА

www.parafiadubiny.pl

Nr 44, Wrzesień 2022

Historia świętego miejsca Krynoczka

Na podstawie opracowania prof. dr hab. Antoniego Mironowicza

Krynoczka to jedno ze świętych miejsc Cerkwi prawosławnej, szczególnie czczonych na Podlasiu. Cerkiew i źródło w Puszczy Białowieskiej, położone trzy kilometry od Hajnówki, znane dawniej jako uroczysko Miednoje, od nazwy przepływającego nieopodal strumyka, było i jest miejscem dorocznych pielgrzymek na uroczystość na cześć Świętej Trójcy. Wzniesiona tam w 1846 r. drewniana cerkiew Świętych Braci Machabeuszów należy do parafii Zaśnięcia Matki Bożej w Dubinach.

Według cerkiewnej tradycji, kult świętego źródła w uroczysku Miednoje znany był już w XIII w. i był związany z objawieniem się ikony Matki Bożej. Popularyzacją tego kultu cudownej ikony w tym miejscu zajęli się mnisi z niewielkiego monasteru założonego przez braci uciekających przed najazdem tatarskim. Przekazywana z pokolenia na pokolenie tradycja ustna opowiada o cudownym objawieniu ikony Matki Bożej na drzewie w pobliżu strumyka Miednoje. Pasterze, którzy przybyli na uroczysko, ujrzeli niezwykły blask, po czym na drzewie pojawiła się ikona z wizerunkiem Matki Bożej.

Krynoczka oddalona od głównych skupisk ludzkich na zachodnich obszarach Wielkiego Księstwa Litewskiego stała się miejscem życia pustelniczego. Obszar między źródłami rzeki Narewka i Narew należał do zamku kamienieckiego i nazwano go Puszcą Kamieniecką, a następnie Puszcą Białowieską od dworu Białowieża. W Puszczy Narewka istniały na tym obszarze co najmniej dwie osady bojarskie, założone do obsługi traktów komunikacyjnych. Jedna znajdowała się w pobliżu przeprawy na rzece Narewka (Lewkowo), druga ochraniała przeprawy na tejże rzece

na trakcie do Starej Białowieży (Grodzisko). W pierwszej połowie XVI w. w pobliżu Grodziska wybudowano most zwany Królowym Mostem. Do tych przepraw na rzece Narewka nawiązują legendy o pojawieniu się ikony św. Antoniego.

Dwór Białowieża wzmiankowany był po raz pierwszy w 1409 r. na uroczysku Stara Białowieża. W tym czasie Krynoczka znajdowała się na terenie Puszczy Białowieskiej. Wielki książę litewski Władysław Jagiełło włączył ją do dziedzicznych dóbr hospodarskich. Puszcza była chroniona jako własność królewska przez rozlokowanych wokół niej w wioskach osoczników. W 1529 r. wymieniany był leśniczy białowieski. Pomiarowa 1557 r. powołała do ochrony Puszczy Białowieskiej strzelców, którym określono powinności i wyposażenie. Nadzór puszczy utrudniała jej rozległość i wchody – prawo do określonego korzystania z bogactw leśnych nadane bojarom, miastom i duchowieństwu przez wielkich książąt litewskich i królów polskich. W XVI w. najpowszechniejsze były prawa do koszenia siana na łąkach puszczańskich i zakładania barci, prawo do łowienia ryb, wypasu bydła, wyrębu drzewa. W 1559 r. komisja królewska określiła granice Puszczy Białowieskiej. Granice puszczy otoczone były wsiami: Policzna, Omelananiec, Daszewicze-Podomsza, Dmitrowicze, Czamaki, Witowo, Istok, Jahodnik, Dubicze Osoczne, Szostakowo, Kamień, Makówka, Narew. Wsie Borek, Chytra, Nowy Berezów, Nowy Kornin, folwarczki Bujakowszczyzna i Usnarowszczyzna oraz wieś Wieżanka. Do 1616 r. powstały Czyżyki, folwark Trywieża i cztery małe folwarczki dożywotników zwane Putyskami. W 1618 r. w Nowym Berezowie dla nowych osadników ufundowano cerkiew. Puszcę otoczono więc osadami strzelców i osoczników w trzech kwaterach: Dmitrowską, Fawłowską i Orzeszkowską z uroczyskami: Judine Błota, Skarbosławka i Dubiny. Uroczysko Skarbosławka, które wyznaczono na siedzibę straży, dało początek Hajnówce.

Hajnówka wyrosła więc z osady strażnika leśnego, powstałej w XVI wieku. Hajnówka bierze swój początek od siedliska strażnika królewskiego osadzonego na uroczysku Skarbosławka. Strażnik ten, prawdopodobnie Niemiec z pochodzenia, nazywał się Haynym Heyne, który dał od swego nazwiska nazwę osady. W 1589 r. konstytucja „Ordinato o prewentach królewskich” podzieliła dobra królewskie na dobra państwowe i

zakończenie na ostatniej stronie

Harmonogram nabożeństw wrzesień 2022

3 września (sobota)

Godz. 17:00 Wsienoszczojne bdienije

4 września (niedziela)

Godz. 9:00 Św. Liturgia w Dubinach i na Krynoczce

Godz. 17:00 Akatyst na Krynoczce

9 września (piątek)

Godz. 17:00 Akatyst przed ikoną św. Hioba Poczajowskiego

10 września (sobota)

Godz. 16:00 święcenie grobów

Godz. 17:00 Wsienoszczojne bdienije w cerkwi Św. Eliasza na cmentarzu

11 września (niedziela) Ścięcie Głowy św. Jana Chrzciciela

Godz. 8:00 święcenie grobów

Godz. 9:00 Św. Liturgia na Krynoczce

Godz. 10:00 Św. Liturgia w cerkwi Św. Eliasza na cmentarzu

Godz. 17:00 Akatyst na Krynoczce

17 września (sobota)

Godz. 17:00 Wsienoszczojne bdienije

18 września (niedziela)

Godz. 9:00 Św. Liturgia w Dubinach i na Krynoczce

Godz. 17:00 Akatyst na Krynoczce

20 września (wtorek)

Godz. 17:00 Wsienoszczojne bdienije

21 września (środa) Święto Narodzenia Bogurodzicy

Godz. 8:45 Akatyst Bogurodzicy i oświecenie wody

Godz. 10:00 Św. Liturgia i Krestny chod

24 września (sobota)

Godz. 17:00 Wsienoszczojne bdienije

25 września (niedziela)

Godz. 9:00 Św. Liturgia w Dubinach i na Krynoczce

Godz. 17:00 Akatyst na Krynoczce

26 września (poniedziałek)

Godz. 17:00 Wsienoszczojne bdienije na Krynoczce

27 września (wtorek) Święto Podwyższenia Krzyża Pańskiego

Godz. 9:00 Św. Liturgia i oświecenie wody na Krynoczce

Drodzy Bracia i Siostry

Ks. Proboszcz i Rada Parafialna zwracają się z prośbą do wszystkich osób chcących wspomóc Parafię o przesyłanie ofiar na konto:

**Parafia Zaśnięcia Najświętszej Marii
Panny w Dubinach**
02 8071 0006 0008 1663 2000 0010

Ofiary można również wpłacać
Radzie Parafialnej w *cerkownom jaszczyku*.

Za ofiary Spasi Was Hospodi!

Kontakt

Parafia Prawosławna Zaśnięcia
Najświętszej Marii Panny
Dubiny, ul. Szkolna 2
17-200 Hajnówka
tel. 85 682 27 04

Proboszcz Parafii
ks. prot. Andrzej Busłowski

Wikariusz
ks. prot. Marek Litwiniuk
tel. 602 122 333

stołowe. Puszcza Białowieska weszła do dóbr stołowych, przeznaczonych na utrzymanie dworu królewskiego i z tego powodu była szczególnie chroniona. Rosło znaczenie straży hajnowskiej. Przy straży hajnowskiej zbiegały się trakty z Narwi i z Bielska do Białowieży. Wielkie zniszczenia przyniosły wojny drugiej połowy XVII wieku. Dopiero w XVIII w. powstały nowe wsie jak Dubiny, Lipiny, Nowosady, Postołowo, Skupowo, Sowiny Hrud, Olechówka, Masiewo, Teremiski, Popielowo i Budy. Uporządkowanie gospodarcze i osadnicze wokół Puszczy Białowieskiej nastąpiło dopiero w czasach Augusta II Sasa. Wymienione wyżej fakty potwierdzają, że znajdująca się na terenie Puszczy Białowieskiej Krynoczek była miejscem odosobnionym i oddalonym od głównych ośrodków życia religijnego i gospodarczego. Kaplica z cudownym źródłem była miejscem życia pustelniczego.

ciąg dalszy w następnym numerze

Z ŻYCIA PARAFII

Trwają prace przy renowacji ikony Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny z dzwonnicy w cerkwi parafialnej oraz remont schodów z północnej i południowej strony świątyni. Zwracamy się z prośbą do wszystkich parafian o finansowe wsparcie inwestycji.

Zapraszamy na uroczyste obchody naszych świąt parafialnych: 20-21 września święto Narodzenia Bogurodzicy w Dubinach oraz 26-27 września święto Podwyższenia Krzyża Pańskiego na Krynoczce. Porządek nabożeństw zamieszczony w harmonogramie na poprzedniej stronie.